

S KLIENTY U SOUDU. S příznivci extremistické organizace Národní odpor (září 2008), s Jiřím Pasovským, který zastřelil nigerijského konzula a postřelil jeho sekretáře (září 2005) a poradá s Jiřím Kajínkem (plzeňský krajský soud právě zamítl žádost o obnovu procesu, březen 2006). Foto ČTK

Jací to vlastně byli klienti, soudruzi Jakeš s Lenártem?

K. K.: Velice dobří. A po soudu spolu šli na hamburgera do McDonaldu.

K. S.: Pro mě to bylo tenkrát velké zadosťuchání. Já sice byla za komunistů ještě malá holka, ale táta musel mockrát měnit práci, pak už jsme ho skoro neviděli, protože on, filozof, historik a politolog, dojížděl až do ČKD – a bydleli jsme 130 kilometrů od Prahy. A najednou si ve své kanceláři dávám s Jakešem čaj! Absurdní.

Jak se chovali?

K. S.: Úplně normálně, vůbec nepůsobili jako jedni z nejvyšších pohlavářů režimu.

K. K.: Přitom oni věděli, když za mnou šli, že jsem emigrant, že jsem byl odsouzený... Přesto přišli a byli pokorní. To je ale vždycky tak, když nad někým visí kriminál. Na to jsem zvyklý. Advokát nehájí politiku, když je u moci, protože to vás nepotřebuje. Protože on tu moc má. Do-

Téměř nejlépe se hájí obviněný z výroby drog, protože to často bývá jen hurá akce policie s minimem důkazů

konce má tu moc nebyť stíhán. Neměl by ji mít, ale má. Bude mě potřebovat, až nebude tím členem vlády. (oba se smějí)

Myslíte, že jste byli první advokátní kancelář, na kterou se obrátili?

K. K.: Současně s námi je hájila ještě jedna kancelář. Jestli je někdo odmítl, o tom nevím. Pro každého advokáta je to ale jedinečná zkušenost, obhajovat někoho souzeného za vlastizradu, to se v dějinách stává jenom párkrát.

K. S.: I procesy s nacisty musely být velice zajímavá zkušenost. A vrcholně zajímavé muselo být hájit Husajna. Úplně super pro ty advokáty.

K. K.: Jenže tady v Česku se to bohužel bere jinak: hájí komunisty, tak je to asi taky komunista.

K. S.: Kdežto ve světě je to naopak. Čím extrémnějšího klienta hájíte, tím máte jako advokát větší prestiž.

K. K.: Advokát, který v Německu hájil teroristy, a byl dokonce stíhán za spolupráci s nimi, se nakonec stal ministrem vnitra.

Paní doktorka říkála, že by nehájila pedofily a lidi, kteří ubližují dětem nebo zvířatům. Kde máte tu hranici vy?

K. K.: Přesně tam. A osobně, z důvodů rodinných, jsem spíš extrémně zaměřený proti pravicovým extremistům. Skoro celá moje rodina za války zahynula.

A přesto obhajujete neonacisty?

K. K.: A proč ne? Já se extremismem, myslím z historického hlediska, zabývám poměrně dlouhou dobu. Nemusím mít nic zásadního proti takzvaně extrémně pravicovým názorům, kdyby vypustili tu xenofobii, ten boj proti takzvanému internacionálnímu židovstvu. To je totiž přesně to, co, kromě jiných věcí, dovedlo Hitlera do zkázy a do mezinárodní izolace. Já se ale zabývám

i příčinami extremismu. A ty je dobře znát, protože se mohou objevit znovu. Nebezpečí, že se objeví dneska, je extrémně vysoké. Ve vědomí lidí zůstaly hrůzy koncentračních táborů, ale to, co vyneslo nacisty nahoru a činilo je úspěšnými, bylo něco jiného.

K. S.: Byli to zdatní populisté. A populismus mi připadá nebezpečný právě u dnešních sociálních demokratů. Rath už oslavuje Hitlerovu hospodářskou politiku. A co když se to zvrtné? Je to nebezpečné.

Ještě jedno by mě zajímalo: Nezdá se vám, že náš svět je teď úplně zaplevelován zákony? Že za chvíli budeme mít zákon i na to, jak správně chodit po lese, abychom nerušili smrčky?

K. K.: Je to cesta do zkázy. Přitom je to tak jednoduché: společnost musí mít morální pravidla a ta dodržovat. Dřív stačilo Desatero, což je vlastně podstata současného trestního zákoníku, pět tisíc let se to skoro nezměnilo. Mění se jen tresty – jednou ti useknou ruku, podruhé hlavu a potřetí tě jenom strčí do kriminálu. Za totéž. Ale ty tisíce zákonů... Oni chtějí mít na všechno návod.

Co to vypovídá o naší společnosti?

K. K.: Za prvé to vypovídá o nedostatku morálky. Čím víc zákonů, tím horší morálka. Množství zákonů svědčí o neschopnosti společnosti podřídit se nějakému vnitřnímu řádu, který je daný a který ani nemusí být psaný. Každý ví, že nemá krást. A taky to vypovídá o neschopnosti vládnout – když se objeví nějaký problém, okamžitě se k němu vymyslí paragraf.

K. S.: To taky může brzo dospět k tomu, že budeme mít ne živého, ale elektronického soudce.

K. K.: Ano, zakřikujete, co ten člověk udělal, a elektronický soudce mu vyplivne trest. ❖